

YTYÄ! Yleisötyö – Vuosikertomus 2020



YLEISTÄ

Yleisötyön toiminnassa kuten muuallakin esittävän taiteen parissa pandemian ulottuminen Suomeen maaliskuussa vaikutti monella tavalla; teemakeskustelut, taiteilijatapaamiset, kulissikierrot, TET-harjoittelijat jne. peruuntuivat 16.3. alkaen ja kaikki aluehankkeen Kaarella-toimet siirrettiin digitaaliseksi. Elokuun alussa voitiin taas kohdata yleisöä, mutta loppuvuonna 23.11. alkaneet rajoitukset sulkivat jälleen teatterin yleisötoiminnan. Loppuvuonna peruuntui neljä ensi-iltoihin liittyvää keskustelua, kaksi viittomakielen tulkkausta, kuusi Kallion lukiolaisten esitystä ja kaksi Taidetestaaja-ryhmien vierailuesitystä.

Yleisötyön painopiste siirtyi loppukevällä sen tähden *Kaarella*-hankkeen toimintaan ja siinä onnistuttiin rajoituksista huolimatta kohtaamaan asukkaita turvallisesti. Helsinki mallin toisen vuoden hankkeen tapahtumat osoittautuivat Korona-ajassa vahvasti voimauttavaksi niin asukkaille kuin tekijöillekin. Yleisötapahtumien puuttuessa YTYÄ! toiminnassa vahvistui toiminnan kehittämisen sekä sosiaalisen median ja viestinnän käytön osuus. Puolipäiväisen tuottajan myötä julkaistiin jo aiemmin suunniteltua YTYÄ! Uutiskirjettä kolme kertaa sekä päivitettiin aktiivisesti YTYÄ Facebook-sivua ja Instagram-tiliä. Vuoden lopussa valmistui myös YTYÄ! Yleisötyön toimintasuunnitelma 2021–2024 sekä teatterille laaditut Turvallisemman tilan periaatteet. Yleisötyössä luonnosteltiin myös teatterin Saavutettavuussuunnitelmaa edelleen kehitettäväksi.



The Betty Show -esityksen tekijätapaaminen Vallilan Kansallisteatterissa, kuva Harri Juutilainen.

TOIMINTA



KAARELLA-HANKE

KAARELLA-aluehankkeen vuosi alkoi suunnitellusti tammikuussa 2020. Jo vuonna 2019 ensiaamunsa saanut, lapsille suunnattu esitys *Ihmesynttärit!* esitettiin teatterin toisen parven lämpiössä kaksi kertaa. Esitys toteutettiin yhteistyössä Suomalaisen barokkiorkesterin *Juurilla*-hankkeen kanssa.

Alkukeväästä alueella järjestettiin demoja tulevista *Iltakävelyllä*-työpajoista. Helmikuun lopussa alkaneet *Iltakävelyllä*-työpajat siirtyivät pandemia rajoitusten alkaessa etätyöpajoiksi maaliskuussa.

Ennen pandemian sulkua, helmi-maaliskuussa toteutettiin *Hetki aikaa* -kohtaamiset Malminkartanon kirjaston aulassa sekä Sitratorilla. *Hetki aikaa* -kohtaamiset saatiin siirrettyä jouhevasti etäkohtaamisiksi, joita järjestettiin maalis-huhtikuussa neljänä eri iltapäivänä. Alueen asukkaat saivat soittaa ”etätaiteilijalle”, jonka kanssa muodostuneen kohtaamisen jälkeen osallistuja sai itselleen muistoksi runon, pienen taideteosken yhteisestä hetkestä. Runot toimitettiin osallistujille kirjallisena sekä ääniviestillä.

Kevät huipentui *Välitiloissa*-musiikkivideon julkaisuun.

Videolla räppäävät Malminkartanolaiset nuoret Teemu ja Janne Sakslin ja tarinankertonaja oli 9-vuotias Elsi Joenpelto. *Välitiloissa* oli osa *Räpätätiivi* kokonaisuutta, jonka työpajat jouduttiin niin ikään perumaan keväällä.

Syksyllä yhdessä alueen kanssa toteutettiin *Kanssakulijat*-kävelyesitys, joka oli jatkoa *Iltakävelyllä*-työpajoille. Esityksen ensi-ilta oli 2. syyskuuta, ja sitä esitettiin turvavälein yleisölle yhteensä viisi kertaa. Esitys kertoi kävelyretkistä Malminkartanon alueella, jonka kävelyyntä tarkoitetut kadut toimivat myös esityspaikkana.

Lokakuussa päästiin myös turvavälein esittämään keväältä siirtynyt *Räpätätiivi*-teos. Puhelaulua ja barokkimusiikkia yhdistänyt monikielinen teos syntyikuuden työpajan aikana Suomalaisen barokkiorkesterin, Kansallisteatterin *Kaarella*-aluetaitelijoiden ja Kaarelan alueen asukkaiden. Teosta päästiin esittämään neljä kertaa turvavälein alueen baareissa, Kanneltalon Stagella sekä Kansallisteatterin toisen parven lämpiössä.

Hanke päättyi loka-marraskussa neljä kertaa järjestettyihin *Iltamiin*, joissa Kanneltalon Stagelle sekä Malminkartanon Asukastalo Renkiin kokoonnuttiin yhteen

musiikin ja elämysten äärelle. Ohjatuissa tapahtumissa nähtiin niin räppiä, runonlausuntaa, matkakertomuksia, musiikkia kuin yhteinen jumppahetkikin, sekä otteita hankkeen päiväkirjoista sekä podcasteista. Lavalla oli laaja joukko hankkeen myötä löytyneitä aktiivisia sekä esiintymishaluisia alueen asukkaita.

Vuoden aikana julkaistiin myös *Kaarella-podcast* sarja, jonka kahdeksassa jaksossa kuultiin Kaarelan alueen asukkaiden tarinoita ja ajatuksia elämän käännekohdista ja alueen lempipaikoista. Sarjan myötä Kaarelasta muodostui värikäs ja moninainen kuva. Podcastin toimittajana oli Mirjami Heikkinen ja kaikissa jaksoissa alttoviulua soitti Laura Kajander FiBO:sta. Sarja on kuunneltavissa teatterin *Äänikanavalla* Soundcloudissa.

Kaarella-aluehankkeen tapahtumiin osallistui vuoden 2020 aikana yli 1300 henkilöä, ja podcastia kuunneltiin yli 1 200 kertaa. *Kaarella*-aluehankkeessa toimivat vuonna 2020 aluetaitelijat **Mirjami Heikkinen, Anni Pellikka, Martta Pesonen** sekä tuottaja **Wilhelmina Sederholm**.

KULTTUURIN KUMMILAPSET

Vuoden alussa käynnistyi Helsingin kaupungin *Kulttuurin kummilapsi* -hankkeen valmistelu teatterin osalta. Kansallisteatteri on yhdessä viiden muun teatterin kanssa vuonna 2021 syntyvien helsinkiläislasten teatterikummi jotka tarjoavat kullekin kummilapsiperheelle kaksi maksutonta tapahtumaa vuodessa siihen asti, kunnes lapsi aloittaa koulun. Hankkeen taidetoimijoille järjestettiin yhdeksän etätapaamista ja kaksi webinaaria, joissa valmisteltiin yhteisiä pedagogisia askelmerkkejä.

TAIDETESTAajat

Kansallisteatteri valittiin keväällä valtakunnallisen Taidetestaajat hankkeen neljännelle kaudelle. Nuorten katsojien vierailun suunnittelu aloitettiin ja teatterikuraattori osallistui taidetoimijoiden yhteisiin koulutus-webinaareihin. Syksyn *Taidetestaaja*-esityksiin valmistettiin *Saituri*-näytelmään johdantomateriaali, ohjaaja Vesa Vierikon haastatteluvideo ja ennakko- ja jatkokäsittelytehtävät. Esitykset siirtyivät Koronarajoitusten vuoksi keväälle 2021.

NUORI NÄYTTÄMÖ

Kansallisteatteri on myös TNL:n valtakunnallisen Nuori Näyttämö -hankkeen 2019-2021 yhteistyöteatteri viiden muun ammatti-teatterin kanssa. Vuonna 2020 valittiin hankkeeseen osallistuvat ryhmät, joista Kansallisteatterille kahdeksan nuorten ryhmää ja jokaiselle oma taiteilijakummi. Teatterikuraattori on toiminut yhteyshenkilönä ryhmien ohjaajille ja kummeille. Teatterikuraattori osallistui myös hankkeen ohjausryhmän jäsenenä lukuisiin hankkeen suunnittelu- ja valmistelukokouksiin.

SAAVUTETTAVUUS

Saavutettavuuden lisäämiseksi Yleisötyö järjesti kuvailutulkatun esityksen *Kaup-pamatkustaja kuolemasta* 12.9. yhdessä Näkövammaisten Kulttuuriliiton kanssa. Esitykseen osallistui 35 näkövammaista saattajineen ja opaskoirineen. Yhteistyö HUMAK:n viittomakielen tulkkiopetuksen kanssa jatkui ja 12 tulkkiopiskelijaa ja alumnia valmistivat viittomakielisen tulkkauksen *Koiramäen Suomen historia* -esitykseen. Koronarajoitusten vuoksi ei valitettavasti esityksiä voitu esittää. Tulkkiopiskelijat ehtivät valmistaa esitykseen viittomakielisen kutsuvideon.

KULISSIKIERROT

Teatterin toimintaan tutustui yleisötyön järjestämänä alkuvuonna, kunnes Koronarajoitusten vuoksi kierrot lopetettiin, yhteensä kahdeksan päiväkotij- ja koulu-laisryhmää sekä kaarelalaisten asukkaiden ryhmä. Teatterin tutustumiskierroja järjestivät myös tuotantoassistentti Katriina Pyrrö ja päävahtimestari Matti Patana. Keväällä kuvattiin teatterin esittelyvideo, jossa Matti Patana kertoo teatterin toiminnasta.

TET-HARJOITTELIJAT

Peruskoululaisten työelämään tutustumisjaksolla teatterissa kävi keväällä kuusi nuorta viikon jaksolla ja syyskaudella yksi. Teatterin remontin ja pandemian leviämisen torjumiseksi TET-paikkoja ei tarjottu enempää.

KIRJAKALLIO

Yhteistyö Kallion lukion kirjallisen ilmaisun ryhmän *KirjaKallion* kanssa jatkui ja syyskaudella Omapohjassa järjestettiin Luku-tapahtuma KirjaKalliolaisten julkaisemasta *Sankaritarinoita nuorilta nuorille* -teoksesta (Intokustannus 2020). Jo neljättä kertaa toteutettavaksi suunniteltua *Maamerkkejä*, tänä vuonna teemasta lapset ja aikuiset, ei Koronarajoitusten vuoksi voitu järjestää joulukuussa.

TEHTÄVÄPÄKETIT

Syyskauden esityksiin liittyviä käsittelyehdotuksia opettajien käyttöön valmistui *Saituriin*, tekijöinä Helsingin Ranskalaisen koulun lukion ilmaisutaitoryhmä äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorin Leena Salosen johdolla. *Anne F* -esitykseen tehtävät laati Helsingin Normaalkoulun äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Katri Karvonen. Tehtävät ovat kiinnostuneiden vapaasti käytettävissä Yleisötyön nettisivulla.



Sankaritarinoita, kuva Sampo Harju.

TOIMINTAKALENTERI

TAMMIKUU

- 23.1.** Helsingin yliopisto/OKL/Draamakasvatuksen opiskelijoiden teatteriammattien työpajojen suunnittelu
- 24.1.** KAARELLA-hanke: *Ihmesynttärät*-esitykset klo 9 ja 10.15 II parven lämпиö

HELMIKUU

- 6.2.** Lasten Lukulamppu **Lavaklubi:** Astrid Lindgren
- 11.2.** Tekijätapaaminen **Lavaklubi:** *Ilmasilta*
- 13.2.** Lasten Lukulamppu **Lavaklubi:** Astrid Lindgren
- 25.2.** HY/OKL/teatterityöpajat harjoitukset lämpiöissä
- 27.2.** HY/OKL/teatterityöpajat ennakkoesitys
- 27.2.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja
- 27.2.** Tekijätapaaminen **Omapohja:** *Undocumented Love*
- 29.2.** Teemakeskustelu **Pieni näyttämö:** *Rakkauden päätös*

MAALISKUU

- 3.3.** Tekijätapaaminen **Lavaklubi:** *Sinivalas*
- 5.3.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja
- 9.-13.3.** HY/OKL/teatterityöpajat klo 9–10, 10–11, 11–12
- 26.3.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja verkossa
- 31.3.** KAARELLA-hanke: *Hetki aikaa* -puhelinkohtaukset pilotti

HUHTIKUU

- 2.4.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja verkossa
- 14.4.** KAARELLA-hanke: *Hetki aikaa* -puhelinkohtaukset

- 16.4.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja verkossa
- 21.4.** KAARELLA-hanke: *Hetki aikaa* -puhelinkohtaukset
- 23.4.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja verkossa
- 28.4.** KAARELLA-hanke: *Hetki aikaa* -puhelinkohtaukset
- 30.4.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja verkossa

TOUKOKUU

- 7.5.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpajat verkossa
- 14.5.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja
- 25.5.** Nuori Näyttämö -kummiryhmien ohjaajien tapaaminen verkossa
- 28.5.** KAARELLA-hanke: *Iltakävely*-työpaja

ELOKUU

- 3.8.** KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
- 5.8.** KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
- 10.8.** KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
- 11.8.** Teemakeskustelu II parven lämпиö: *If I Would Lose My Voice*
- 12.8.** KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
- 14.8.** Yleistyöseminaari verkossa

- 15.–16.8.** Nuori Näyttämö -ryhmien ohjaajien koulutuspäivät
17.8. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
17.8. Taiteilijatapaaminen **Suuri näyttämö:** *If I Would Lose My Voice*
19.8. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
26.8. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
30.8. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus
31.8. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esityksen harjoitus

SYYSKUU

- 2.9.** KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat* ensi-ilta **Malminkartano**
4.9. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esitys
6.9. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esitys
11.9. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esitys
12.9. Kuvailutulkattu esitys **Suuri näyttämö:** *Kauppamatkustajan kuolema*
13.9. KAARELLA-hanke: *Kanssakulkijat*-esitys
15.9. *Yhteiset yleisöt* -seminaari **Finlandia-talo**
23.9. Tekijätapaaminen **Vallilan Kansallisteatteri:** *Tuohtumus*
29.9. Tekijätapaaminen **Omapohja:** *Elämänvoima*

LOKAKUU

- 1.10.** Tekijätapaaminen **Suuri näyttämö:** *Hitler ja Blondi*
5.10. *Transrepresentaatio ja teatteri* -keskustelu **II parven lämpiö**
7.10. KirjaKallion *Sankaritarinoita*-esitys **Omapohja**
7.10. KAARELLA-hanke *Räpätätiivi*-esitykset **Kannelmäki** ja **Malminkartano** klo 19 ja 21

- 9.10.** Taiteilijatapaaminen **EMMA:** *Vanhat mestarit & Maalaustaide*
13.10. KAARELLA-hanke: *Räpätätiivi*-esitys **Kanneltalo** klo 19
14.10. KAARELLA-hanke: *Räpätätiivi*-esitys **II parven lämpiö** klo 17.30
21.10. KAARELLA-hanke: *Iltamat*-työpaja
22.10. KAARELLA-hanke: *Iltamat*-työpaja
28.10. Taidetestaajamateriaaleihin *Saiturin* ohjaajan Vesa Vierikon haastattelun videokuvaus **Vallilan Kansallisteatteri**
28.10. KAARELLA-hanke: *Kaarella-iltamat* **Kanneltalo** klo 18

MARRASKUU

- 4.11.** KAARELLA-hanke: *Kaarella-iltamat* Asukastalo Renki **Malminkartano** klo 18
10.11. KAARELLA-hanke: *Kaarella-iltamat* **Kanneltalo** klo 18
13.11. Teemakeskustelu **Vallilan Kansallisteatteri:** *The Betty Show*
18.11. KAARELLA-hanke: *Kaarella-iltamat* Asukastalo Renki **Malminkartano** klo 18
25.11. HY/OKL/Draamakasvatus teatterityöpajat 2021 suunnittelu **II parven lämpiö**

JOULUKUU

- 14.12.** Nuori Näyttämö -kummiryhmän tapaaminen verkossa

YHTEENSÄ 111 tapahtumaa ja niihin osallistui **4928** kokijaa.



KANSALLISTEATTERIN
yleisötyö

Kaarella



KANSALLISTEATTERI